

РЕШЕНИЕ

№ 4946

гр. София, 04.09.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, XI ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 08.06.2012 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

ЧЛЕНОВЕ: Татяна Жилова

Антоанета Аргирова

при участието на секретаря Камелия Миладинова и при участието на прокурора Явор Димитров, като разгледа дело номер **6140** по описа за **2011** година докладвано от съдия Антоанета Аргирова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 185 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор Д. Д., срещу разпоредбата на чл.24, ал.6, вр.чл.27, ал.1 от Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община /Наредбата/, приета с Решение № 894 по Протокол N 93 от 23.11.2006г. на Столичния общински съвет /СОС/, последно изм. и доп. с Решение N313 по Протокол №19/28.06.2012 г. на СОС, с искане да бъде отменена, като незаконосъобразна. Излагат се доводи за противоречие с чл.6, ал.2 и чл.60, ал.2 от Конституцията на Република България, чл.67, ал.1, 2 и 3 от Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/. Конкретните твърдения в подкрепа на жалбата са, че докато при данъчното облагане било конституционно и законово оправдано лицата с по-висок имуществен статус, пропорционално да заплащат по-високи данъци, то по отношение на таксите за извършване на определени услуги, определящият критерий бил количествените и качествени параметри на услугата. Избраният от СОС подход таксата за битови отпадъци да се определя като пропорция от данъчната оценка на имота, представлявал ограничаване в правата, изразяващо се в по-неблагоприятното третиране на лица във връзка с критерия „имуществено състояние” и на практика представлявал втори имуществен данък-в допълнение към данъка върху недвижимите имоти по раздел I, глава II от Закона за местните данъци и такси /ЗМДТ/. Съгласно

чл.19, ал.1, вр. чл.22 от ЗМДТ, размерът на данъка върху имоти се определял в промили върху данъчната оценка на недвижимите имоти.

В изпълнение на дадени от съда указания с Определение от 19.01.2012 г., че с Решение №15122/18.11.2011 г., постановено по адм. дело №11242/2011 г. по описа на Върховен административен съд, ВАС, VI е отхвърлил оспорването на разпоредбата на чл.27, ал.1 от Наредбата, жалбоподателят, с молба от 27.01.2012 г., е уточнил, че предмет на жалбата му е само разпоредбата на чл.24, ал.6 от Наредбата.

В съдебно заседание пред АС-София град жалбоподателят се представлява от адв. Д., който поддържа жалбата и моли за уважаването ѝ.

Ответникът-Столичен общински съвет, чрез процесуалните си представители-юрисконсулти С.Я. и Р.Татарска, оспорва основателността на жалбата.

След съобщаване на оспорването по реда на чл.181, ал.1 и ал.2 АПК, не са постъпили искания на други лица за присъединяване към оспорването или за встъпване като страна наред с административния орган.

Участващият по делото прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен съд-София град, XI-ти тричленен състав, след като обсъди доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства по реда на чл.235 от ГПК, вр.чл.144 от АПК и служебно, на основание чл.168, ал.1, вр.чл.196 от АПК, провери изцяло законосъобразността на оспорената подзаконова разпоредба, намира следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е допустима.

По силата на чл.120, ал.2 от Конституцията гражданите и юридическите лица могат да обжалват всички административни актове, които ги засягат, освен изрично посочените със закон. Правният интерес от обжалване на административните актове /чл.147 АПК/ се обуславя от непосредственото неблагоприятно въздействие в правната сфера на лицата, по отношение на които актовете имат действие. При оспорването на разпоредба на нормативен акт е достатъчно оспорващият да е подчинен на тази разпоредба, съобразно правилата за действие на акта по време, място и спрямо лицата, и тя да ограничава по какъвто и да е начин правната му сфера.

С представеното и прието по делото, вписано в СлВп при СРС, т.ХХХХ 72/2005 г., вх.рег.75576, съгласие за внасяне на непарична вноска, дружеството жалбоподател се легитимира като собственик на двуетажна масивна сграда-Търговски оръжеен и стрелбищен комплекс /бивш „Битов комбинат”/, находящ се в [населено място], район „Студентски”-СО,[жк], изградена в пространството между [улица]и бл.101 и 102. Със Заповед №РД-09-2127/25.11.2010 г. на кмета на СО е допуснато пряко договаряне на извършване на услугата по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци за нежилищния имот на дружеството-жалбоподател, находящ се в[жк], [населено място]. В съответствие с така установените факти, жалбоподателят е подчинен на оспорената от него разпоредба на чл.24, ал.6 от Наредбата, съгласно която „предприятията, сключили договори с фирми, извършващи услугата по сметосъбиране и сметоизвозване, дължат такса за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите”, и има правен интерес от оспорването ѝ.

Между страните по делото е безспорно от фактическа страна, че разпоредбата на чл.24, ал.6 от Наредбата не е била предмет на предходно съдебно оспорване, поради

което не е налице пречката по чл.187, ал.2 АПК за упражненото спрямо нея субективно публично право на жалба.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна, по следните съображения:

Таксите са вид държавно вземане. Без да са данъци, те са подчинени на режима на данъците. Приликите между данък и такса са, че те представляват финансови плащания, като и в двата случая се касае за обществени отношения, подчинени на властническия метод на правно регулиране. Разликите са, че данъкът е парично плащане от физически и юридически лица, в полза на държавата, което има окончателен и безвъзмезден характер и служи за покриване на държавните разходи чрез преразпределение на доходите, докато таксата има относителен възмездно-еквивалентен характер. Тя се заплаща за конкретно оказана административна услуга от публичен орган /държавен или общински/ или предприето действие в полза на платеща на таксата. По отношение на оказаната услуга или във връзка с действие в полза на платеща, публичният орган извършва определени разходи. Една от целите на таксата е да покрие изцяло или част от разходите, които са направени. Съгласно чл.60, ал.1 от Конституцията, гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон. За разлика от данъците по арг. от чл.60, ал.2 от Конституцията на РБ, размерът на таксите не е задължително да се определя със закон. Динамиката на обществения живот и в частност на стопанския живот налага многократно и понякога чести промени в размера на таксите. При това те се определят и с оглед на разходите по извършване на услугата. Този, на когото се дължат, може най-добре да прецени какви са направените за нея разходи в даден момент /Решение №10 от 26.06.2003 г. по конституционно дело №12/2003 г. на Конституционния съд/.

Оспорената разпоредба на чл.24, ал.6 от Наредбата предвижда, че „предприятията, сключили договори с фирми, извършващи услугата по сметосъбиране и сметоизвозване, дължат такса за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите”. Разпоредбата е бланкетна. Съдържанието на понятието „отчетна стойност на имотите” е определено /запълнено/ с разпоредбата на § 1, т.4 от ДР на Наредбата, а не както твърди жалбоподателят от чл.27, ал.1 от Наредбата. Именно последната определя данъчната оценка на имотите като база за пропорционалното определяне на таксата. Разпоредбата на чл.27, ал.1 от Наредбата не е и предмет на проверка за законосъобразност, тъй като предвид изричното уточнение на жалбоподателя, с негова молба от 27.01.2012 г., същият е оспорил единствено разпоредбата на чл.24, ал.6 от Наредбата. Оспорването е по искане, което определя предмета на делото и от което съдът е обвързан /арг. от чл.126 от АПК/.

Отделно от това, оспорването на разпоредбата на чл.27, ал.1 от Наредбата би било и недопустимо, по следните съображения:

Законосъобразността на разпоредбата на чл.27, ал.1 от Наредбата е била съдебно оспорена, като с Решение №15122/18.11.2011 г., постановено по адм. дело №11242/2011 г. по реда на инстанционния касационен контрол, ВАС, VI е отменил първоинстанционното съдебно решение и е решил делото по същество, като е отхвърлил оспорването. На основание чл.296, т.1 ГПК, вр.чл.223 и чл.194 АПК, Решение №15122/18.11.2011 г. е влязло в сила в деня на постановяването му-18.11.2011 г. Решението е установително, като в отклонение на общия принцип

на действие на съдебните актове, при оспорването на нормативни административни актове, всички установителни решения /не само тези, с които се обявява нищожността на акта/ имат действие спрямо всички-чл.193, ал.2 АПК. Отхвърлянето на оспорването на разпоредбата на чл.27, ал.1 Наредбата е погасило правото на оспорването ѝ за в бъдеще от жалбоподателя [фирма] и от който и да било друг правен субект, подчинен на действието ѝ, независимо, че тези лица не са участвали в съдебното производство по оспорването ѝ.

С оглед на изложеното, неотнормирани към предмета на делото са всички доводи на жалбоподателя за определянето на размера на таксата за обезвреждане на битови отпадъци на база данъчната оценка на имота.

Независимо от изложеното, в обхвата на дължимия от съда контрол е да провери наличието на всички материалноправни изисквания за законо-съобразността на оспорената подзаконова нормативна разпоредба-чл.168, вр.чл.196 АПК:

Оспорената разпоредба на чл.24, ал.6 от Наредбата предвижда, че „пред-приятията, сключили договори с фирми, извършващи услугата по сметосъбиране и сметоизвозване, дължат такса за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения /1/ и за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване /2/ в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите”. „Отчетна стойност” по смисъла на Наредбата е „стойността при счетоводното завеждане на актива или обезценената/преоценената стойност на актива, когато е извършена оценка след първоначалното му счетоводно завеждане”- § 1, т.4 от ДР на Наредбата. Съгласно разпоредбите на чл. 9 и чл. 66, ал. 1 ЗМДТ, определянето и администрирането на местните такси, каквато е и процесната такса, е предоставено на общинския съвет, който приема наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги. В чл. 67, ал. 1 ЗМДТ е предвидено, че размерът на таксата се определя в левове според количеството на битовите отпадъци, а според ал. 2, когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци по ал. 1, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет; Таксата за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в населените места се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет-чл.67, ал.4 от ЗМДТ.

От съдържанието на цитираните текстове на чл. 67, ал. 1, ал. 2 и ал.4 ЗМДТ се налага извода, че е установена поредност при прилагането на допустимите способи за определяне на размера на таксата битови отпадъци по отношение на всяка една от услугите /дейностите/, включени в обхвата ѝ съгласно чл.62 ЗМДТ-сметосъбиране /1/, сметоизвозване на битовите отпадъци /2/; обезвреждане в депа или други съоръжения на битовите отпадъци /3/, с изключение на услугата /дейността/ "поддържане чистотата на териториите за обществено ползване" /4/-чл.67, ал.4, вр.чл.62 ЗМДТ. Първият способ, който законодателят е регламентирал в ал. 1, е определяне на размера според количеството на битовите отпадъци, като при невъзможност за прилагането му, следва да намери приложение ал. 2, според която размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа определена от общинския съвет, каквато основа в случая е отчетната стойност на имотите. Несъмнено, способите по ал. 1 и ал. 2 за определяне размера на таксата за битови отпадъци, с изключение на услугата /дейността/ "поддържане чистотата на териториите за обществено ползване", не се прилагат алтернативно, а се прилагат при

условията на евентуалност- в посочената в закона последователност. На общинския съвет не е предоставена възможност за преценка кой от способите за определяне на размера на таксата да приложи /този по ал. 1 или някой от предвидените по ал. 2/ при регламентирането на реда за определяне на таксата с наредбата и затова общинският съвет в случая не действа при условията на оперативна самостоятелност. В условията на алтернативност са предвидени способите по ал.2 - на ползвател или върху основа, определена от общинския съвет, като до тяхното прилагане може да се стигне при невъзможност за прилагане на способа по ал.1. В условията на алтернативност, но без ограничителното условие на ал.1 са установени и способите за определяне на услугата /действието/ "поддържане чистотата на териториите за обществено ползване". След като в закона е регламентирано, че размерът на таксата за битови отпадъци по отношение на всяка една от услугите/действията/, включени в обхвата ѝ, с изключение на услугата по ал.4, може да се определи по реда на чл. 67, ал. 2 ЗМДТ, само когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци по ал. 1, то е необходимо при приемането на наредбата по чл. 9 ЗМДТ, вр. чл. 66, ал. 1 ЗМДТ да бъде обосновано наличието на основания за прилагане на реда по чл. 67, ал. 2 ЗМДТ, т.е. да се обоснове невъзможността да се приложи реда по чл. 67, ал. 1 ЗМДТ. В конкретния случай не само, че не са изложени никакви мотиви при приемането на самата наредба, като такива липсват и в предложението на вносителя- доклад вх. № 93-00-311/04.09.2006 г. на кмета на Столична община, но напълно необоснована е и защитната теза на ответника, изложена в писмените бележки по делото от 25.06.2012 г., че общината може да установи количеството отпадъци само в случаите, когато предоставя услугата по събирането и извозването им, но не и в случаите, когато последната се извършва при условията на пряко договаряне. Съдържанието на разпоредбите на чл.24, ал.2, ал.3 и ал.4 от Наредбата директно налага точно обратния извод: Задължително условие за издаването на заповед от кмета на СО за допускането на пряко договаряне е представянето на нотариално заверен препис от договор за извършване на услугата по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци, в който са посочени местонахождението и вида на имота, количеството на битовите отпадъци, честота на сметоизвозване, цената на услугата, както и срок на действие - една календарна година. Непредставянето на договор, съответно-липсата на задължителен реквизит в него, какъвто е количеството на битовите отпадъци, поражда правомощието на кмета на СО, при условията на обвързана компетентност, да откаже да издаде заповед за допускане на пряко договаряне, като в този случай предприятията заплащат такса за битови отпадъци по реда на чл. 26 от наредбата. С оглед на изложеното, съдът обуславя крайния си извод, че оспорената разпоредба, в частта ѝ относно определянето на дължимата от предприятията, сключили договори с фирми, извършващи услугата по сметосъбиране и сметоизвозване, такса за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите противоречи на чл.67, ал.1 и ал.2 ЗМДТ, както и на принципа по чл.8, т.3 от ЗМДТ-постигане на по-голяма справедливост при определяне и заплащане на местните такси, поради което и на основание чл. 193, ал.1, предл.2-ро от АПК, следва да бъде отменена. В останалата ѝ част, относно определянето на дължимата такса за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите, разпоредбата не противоречи на закона. В чл.67, ал.4 от ЗМДТ, за тази услуга /действие/, изрично е установено изключение от

общия способ по ал.1 за определяне на размера на таксата според количеството на битовите отпадъци, като е без значение наличието или липсата на възможност за прилагането му. Като изключва общия способ, законовата разпоредба на чл.67, ал.4 конкретно регламентира правото на общинския съвет, при условията на алтернативност, да избере един от двата посочени способа-на ползвател или пропорционално върху основа, определена от него. Определената от общинския съвет основа в случая, в съответствие с правомощието му за преценка при оперативна самостоятелност-чл.169 АПК, е отчетната стойност на имотите. Поради това и при липса на друг порок, водещ до незаконосъобразност на разпоредбата, жалбата, в тази ѝ част, е неоснователна.

Независимо от изхода на спора, предвид липсата на искане за присъждането им, разносните следва да останат така, както са направени от страните по делото.

Мотивиран така, Административен съд-София град, XI-ти тричленен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор Д. Д., РАЗПОРЕДБАТА НА ЧЛ. 24, ал.6 /изм. и доп. с Решение № 34 по Протокол № 98 от 25.01.2007 г./, **В ЧАСТТА Й:** " за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения" от НАРЕДБАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА МЕКТНИ ТАКСИ И ЦЕНИ НА УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ СТОЛИЧНА ОБЩИНА, приета с Решение № 894 по Протокол N 93 от 23.11.2006г. на Столичния общински съвет, последно изм. и доп. с Решение N313 по Протокол №19/28.06.2012 г. на СОС.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК], представлявано от изпълнителния директор Д. Д. **СРЕЩУ ОСТАНАЛАТА ЧАСТ НА РАЗПОРЕДБАТА** на чл. 24, ал.6 /изм. и доп. с Решение № 34 по Протокол № 98 от 25.01.2007 г./ от НАРЕДБАТА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА МЕКТНИ ТАКСИ И ЦЕНИ НА УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ СТОЛИЧНА ОБЩИНА, приета с Решение № 894 по Протокол N 93 от 23.11.2006г. на Столичния общински съвет, последно изм. и доп. с Решение N313 по Протокол №19/28.06.2012 г. на СОС.

Решението може да бъде обжалвано и/или протестирано пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 от АПК.

На основание чл. 194 от АПК след влизането му в сила, решението се обявява по начина, по който е обявена Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Столична община.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: